

ДМИТРИЙ МЕДВЕДЕВ ДОЙДЕ И СИ ЗАМИНА

КАКВО СЕ КРИЕ ЗАД МЪЛЧАНИЕТО НА ПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ ПРЕСЦЕНТЪР?

Валентин ВАЦЕВ

Интересно. След края на посещението на министър-председателя на Русия Дмитрий Медведев в България, на 4-ти и 5-ти март правителственият пресцентър замълча, все едно никой не е идвал. Дори пресцентърът на Министерството на външните работи не обели дума. Обикновено г-жа Захариева се опитва да играе ролята на пресцентър, но в случая се въздържа.

Няколко думи за сухото вещество, което остава след посещението на г-н Медведев и делегация.

Визитата има две измерения.

Първо, на връх държавния ни празник у нас идва не кой да е, а ръководителят на правителството на Руската федерация. Това е крупно събитие, което трудно може да бъде изтълкувано неправилно и да не радва нормалните българи – то е демонстрация на историческата и културна близост между двата народа.

Второ, има дълбока неяснота по въпроса за икономическото значение на това посещение. Защото, ако великите князе на „Росатом“ и „Газпром“ са искали да ни кажат, че няма да имаме икономически взаимоотношения, те са могли да ни го съобщат с есемеси от Москва. Можем и от Туитър да го научим. За това, че г-н Милер не е заинтересуван от газовия хъб, ако наистина е така, той можеше да удари едно туитърче и щеше да бъде по-евтино при тези цени на горивата. Да летиш от Москва до София, за да кажеш, че еди-какво си не те интересува, напомня за следния лаф: „Цели три дни яздих да те настигна, за да ти кажа колко си ми безинтересен!“

Правителственият пресцентър обаче се скри зад габаритите на Румяна Бъчварова. Защо?

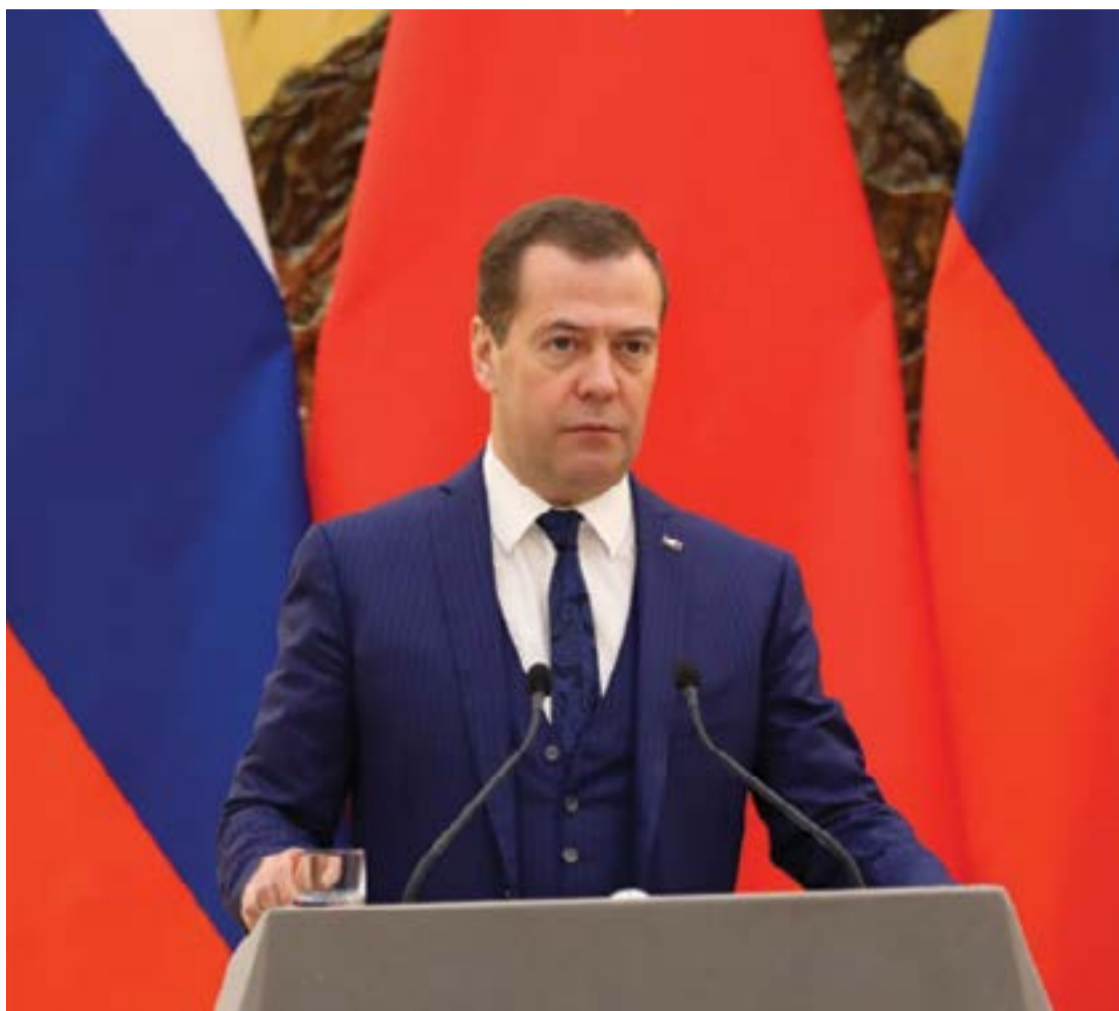
Икономическата съставляваща си остана неясна. Вчера високопоставен представител на ЕК е казал, че Комисията не раздава разрешения, но ние знаем, че ТЯ раздава забрани. И този европейски чиновник няма как да гарантира, че няма пак да има забрана.

Предполагам, че в последния момент се е появила някаква неопределеност, някаква несигурност за Европейската визия за тези българо-руски икономически начинания. И абсолютно възмутителен е опитът на пресцентъра на българското правителство да замаже съдбовно важен въпрос.

Сега нещо много важно – Бойко Борисов играе на ръба на своята смелост. За такива истории с Русия, особено когато Тръмп няколко пъти казва, че не трябва да има никакви канали, никакви хъбове, никакви тръбопроводи, никакви взаимоотношения с Русия (защото Тръмп води война за Европа), наистина се иска смелост. Формулата на Борисов „Нашите взаимоотношения със Запада са съюзнически, а с Русия са прагматични“ е дълбоко противоречива – ние прагматиката не я съпровождаме с никакви добронамерени отношения, а пък съюзническите ни взаимоотношения изобщо не са прагматични. Тази смелост на Борисов ни изненадва и за него трябва да се каже една добра дума.

Да се върна към основното си впечатление. Правителственият пресцентър няма право да мълчи, когато си тръгва руската делегация. Пресцентърът е длъжен да излезе с комюнике. Ако правителствена делегация на коя да е страна, а Русия не е коя да е, си тръгва без съвместно комюнике, това е провал.

На стр. 2

Заг „Съединението прави силата“:

ЗАКОДАТЕЛСТВО НАСЪН?

„Настана вечер и в страната на глупците закипя трескава работа“
(А. Толстой, „Златното ключе, или приключенията на Буратино“)

ПЕТКО ПЕТКОВ

Демонстративното напускане на парламента не е ново явление за България. Още при Великото народно събрание една група от 39 сини депутати излезе в гладна стачка в знак на протест срещу новата Конституция. По-късно един от „сините“ стачници, Георги Марков, днес депутат от ГЕРБ, стана конституционен съдия. Като такъв оценяваше, дали приетите закони са в съответствие с „комунистическия“ основен закон на страната, срещу който беше гладувал. Но, когато след предсрочните парламентарни избори през 2013

г. ГЕРБ напуснаха парламента и цяло лято загаряха по плажове, протестирайки срещу намерението на кабинета Орешарски и подкрепящите го БСП и ДПС да назначи Делян Пеевски за шеф на ДАНС, едва ли са подозирали, че светлият им пример ще бъде използван от други срещу собственото им правителство. Тогава никой от ново излюпените парламентарни „протестъри“ не върна парите, изплащани на всеки народен представител, дори да не е стъпвал в парламентарната зала. Да не говорим за депутатите-риби, които нито веднъж не са се изказвали от парламентарната трибуна. Или за онези, кои-

то сричат предварително написани им текстове, сякаш не са ходили на училище. Законотворчеството на този „матриал“ е такова, че превръща Народното събрание в най-мразената институция в България. Последното социологическо проучване показва, че докато одобрението на дейността на президента е 51%, а това на правителството - 27%, рейтингът на парламента е едва 14%. Ако България беше наистина парламентарна република, а не премиерска автократия, щеше ли Народното събрание да събира толкова недоверие и презрение от страна на гражданите?

На стр. 2-3

Явно мантрите за политическата и финансовата „стабилност“ на България, за инфраструктурния размах на правителството, за глобалния престиж и личния принос на Борисов за евроатлантическата интеграция на Западните Балкани, вече не минават. „Почини си, бе човек!“, посъветва го неотдавна Георги Марков. Съветът обаче няма да мине, докато в средите на ГЕРБ Бойко Борисов минава за непогрешимо божество. Третият управленски мандат на Борисов не прави изключение. Култът към личността на лидера се разширява право пропорционално на скандалите и фалшивите „успехи“, а 44-тото Народно събрание ще се запомни най-вече със законите „ден до плаване“, внасяни, гласувани, променяни и отменени от „партията на стабилността“ ГЕРБ и нейните „присъдружници“ от ОП, „Воля“ и ДПС. Това поражда напрежения, които Цветан Цветанов обяснява с „доброто управление“ на ГЕРБ. Накрая, „мил гласа на роден“, се намесва лично Бойко Борисов и разпорежда „ремонти на ремонта“. Или хвърля през прозореца милиони, за да спре уличните протести. И това се пропагандира като „успешно управление“. Представяте ли си, какво щеше да стане, ако управлението не беше толкова „добро“, „успешно“ и „ста-

билно“? Дали пак щяхме да сме най-бедната и корумпирана страна в Европа? **„Залудо работи, залудо не стои!“**

Но нито през първия, нито през втория управленски мандат на Бойко Борисов, привилегията на депутатите да получават възнаграждение и без да ходят на работа не беше поставена под въпрос. Нито пък беше направен опит да се въведат качествени критерии за оценка на законотворческата дейност на „народните избраници“. За тях остана валиден един от най-погрешните принципи на българина: „Залудо работи, залудо не стои“. И, като своеобразно продължение на този девиз - циганското разбиране за разпределението при комунизма: „Работил, не работил, ядеш!“ Например депутатът от ПГ на ДПС Делян Пеевски години наред не е влизал в НС, но не му пречи да използва депутатския си имунитет, като шит срещу нездравото любопитство към неговия „контрабанден бизнес с цигари“. Някой да е поискал Пеевски да върне джобните, които му се полагат според действащия Правилник? Щом обаче депутатите от ПГ на БСП напуснаха парламента в знак на несъгласие с приетите от мнозинството (включително и ДПС) поправки в Изборния кодекс, „работливците“ в НС решиха

Заг „Съединението прави силата“: ЗАКОДАТЕЛСТВО НАСЪН?

Георги Марков към Бойко Борисов: „Почини си, бе човек!“

да ги накажат, променяйки Правилника за дейността на Народното събрание. По-точно, лишавайки отсъстващите от полагащите им се по действащия досега Правилник 1000 лева, или 1/3 от депутатското възнаграждение. Само страхът от негативната реакция на ДПС накара ГЕРБ и патриотите да отложат приемането на замислената санкция.

Тук обаче възниква въпросът: дали депутатите от ГЕРБ и „присъдружните“ им партии, участвали в средното парламентарно бдение на 14 февруари т.г., изобщо заслужават някакви пари? Защото само два дена по-късно, по нареждане на Бойко Борисов и Централната изпъ-

нителна комисия на партията, герберите се откаха от приетите поправки и внесоха предложение за връщане на стария праг на предпочитане, за избор на нова ЦИК и поетапно въвеждане на машинното гласуване. Преди това председателят на правната комисия Данаил Кирилов - „Който е за машинното гласуване, той подкрепя Николас Мадура!“. Излиза, че не само „Инвест банк“ приема парите на Мадура, а и управляващите възприемат машинното гласуване, което съществува „само“ във Венецуела и Индия. Впрочем, машинно гласуване има и в САЩ, но то не бодее очите на нашите евроатлантици. Осъдително е само

това във Венецуела. Щом Мадура бъде свален, машинното гласуване отново ще стане гарант за честни и прозрачни избори.

Правителството и ПГ на ГЕРБ, естествено се разграничават от поддръжниците на законния венецуелски президент и застават зад опозиционния лидер Хуан Гуайдо, назначен от Тръмп за „временен президент“. Борисов дори го нарече „законно избран президент“, въпреки че Гуайдо не се е явявал на никакви президентски избори. Очевидно нашите управляващи не се притесняват никак от ролята на „клатимадури“ спрямо президента на Венецуела, където дори нямаме посолство и посланик.

Преоблякъл се Илия...

Що се отнася до законотворците от парламентарното мнозинство, за качество на извършената работа, подобно на тяхното, частните фирми фалират, или плащат солени глоби. Освен това биват олюти от гражданите, подобно на „Джи Пи Груп“ заради ремонта на „Граф Игнатиев“ в София и асфалтирането на пътя убиец в Свогеве. А в „държавната фирма“, наречена Народно съ-

брание, се приемат лобистки и то калпави закони, които започват да се ремонтират, преди да е минал и един месец от обнародването им в „Държавен вестник“. Други, не по-малко калпави, остават, но не се изпълняват даже от Народното събрание. Например, въпреки че според Закона за ЦИК, предвиждащ мандатност при избора ѝ, настоящата комисия трябваше да се разпусне на 21 март 2019 г., управляващите се опитаха да „удължат“ нейния мандат до европейските, защо не и до местните избори. Притиснати от обществената реакция, бойкота на БСП и заповедите на лидера си Борисов, ГЕРБ се „съгласиха“ съставът на ЦИК да бъде подменен. Отстъпиха и за прага на предпочитане, и за единия протокол в изборните комисии. Но не и за машинното гласуване във всички секции, което трябваше да бъде осигурено технически до края на 2018 г. И сякаш за да поддържат напрежението, породено от „доброто управление“ и безумията на Валентин“, оставиха предложението си решенията в изборните комисии да се вземат с обикновено мнозинство от 50+1. Както и това гражданите да нямат право на касационни жалби до ВАС. Що се отнася до предпочитане, НДС, ДПС и „Воля“ продължават да ги отричат с абсурдни аргументи, че някои олигарси можели да си напазаруват кандидати; и, плащайки на когото трябва, да ги уредят за европейски или национални депутати. Само че нали листите се изготвят от ръководствата на самите партии? Значи, ако в тях има продажни кандидати, виновни са преди всичко съставителите на тези листи. Вместо да признаят този факт, от ДПС, ПП „Воля“ и НДС се заканват да изключат избраните с предпочитане свои депутати, ако не се откажат от депутатските си места. Колко либерално, демократично, евроатлантическо и патриотично!

Ерго, както прогнозира Корнелия Нинова, връщането на БСП в парламента заради президентското veto се обезсмисли. В такъв случай, внесеното от ПГ на ГЕРБ предложение за частично връщане на старото положение с предпочитане и подмяната на ЦИК е или лицемерие, или символично хакири, което ще има негативни за управляващите последици. Получава се един омагьосан кръг, при който ролята на „единствена опозиция“ в НС ще играе „присъдружната по някои въпроси“ партия ДПС. А това дава възможност на нашите фалшиви либерали да извиват ръцете на Бойко Борисов, както те си знаят. И „по-лесното“ (заради отсъствието от парламента на ПГ на БСП, б.а.), орташко законотворчество ще демаскира герберите и патриотите, които се заканваха „да изгегърнат“ ДПС от властта. Така, без да се регистрират, депесарите в НС ще дишат във врата на управляващите, принаждавайки ги да спрат всякакви командировки, за да поддържат кворума. Сбогом, молитвени закуски в Белия

Хуан Гуайдо, назначен от Тръмп за „временен президент“ на Венецуела

върху скандалните поправки в Изборния кодекс, Валери Симеонов и Волен Сидеров съобщиха на съвместна пресконференция с Цветан Цветанов, че ще отхвърлят вето на държавния глава. По-късно и от ВМРО „размислиха“ и решиха да се присъединят към общия хор, обявявайки за юридически несъстоятелни мотивите на Радев. По този начин държавният глава постигна непостижимото: обедини изпокараните патриоти и ГЕРБ. Срещу себе си. На 05 март правната комисия в НС отхвърли вето на президента, а на следващия ден то беше разгледано като първа точка от дневния ред на парламента. Резултатът може да се предвиди: отхвърляне! „Здравите сили“ отбелязва още един „успех“.

Ерго, както прогнозира Корнелия Нинова, връщането на БСП в парламента заради президентското veto се обезсмисли. В такъв случай, внесеното от ПГ на ГЕРБ предложение за частично връщане на старото положение с предпочитане и подмяната на ЦИК е или лицемерие, или символично хакири, което ще има негативни за управляващите последици. Получава се един омагьосан кръг, при който ролята на „единствена опозиция“ в НС ще играе „присъдружната по някои въпроси“ партия ДПС. А това дава възможност на нашите фалшиви либерали да извиват ръцете на Бойко Борисов, както те си знаят. И „по-лесното“ (заради отсъствието от парламента на ПГ на БСП, б.а.), орташко законотворчество ще демаскира герберите и патриотите, които се заканваха „да изгегърнат“ ДПС от властта. Така, без да се регистрират, депесарите в НС ще дишат във врата на управляващите, принаждавайки ги да спрат всякакви командировки, за да поддържат кворума. Сбогом, молитвени закуски в Белия

дом, сбогом европейски, азиатски и африкански екскурзии за „обмяна на опит“! Разходките до чужбина остават привилегия само на министрите и техния председател Бойко Борисов.

Може ли парламент, който едва осигурява кворум, да свърши нещо полезно и „реформаторско“? Не!

Забравете гумата „реформа“:

безформеното не може да се реформира! Още повече, че и малката коалиция „Обединени патриоти“, както и големата такава, са обединени единствено от омразата си към президента и неистовия си мерак да останат във властта до края на мандата. В противен случай Борисов ще се запише в историята, като премиер, който не е доизкарал нито един мандат. Но, при кавгаджийски настроените му „патриотични“ коалиционни партньори, довършването на мандата изглежда все по-малко вероятно. А след трето „хвърляне на пешкира“ - я камилата, я камиларят. Който твърди, че бойкотът на БСП няма да постигне целите си, да си спомни как след предходното ѝ напускане на НС, изхвърча от стола си председателят на парламента Димитър Главчев. Той изтъква Правилника за дейността на НС както дяволът чете Евангелието и беше „посъветван“ от Борисов да се оттегли. Възможно е евентуалният ремонт на Правилника, предложен от председателя на правната комисия Данаил Кирилов, да вземе и неговата съплива „капачуна“. Защо не и тази на председателя на ПГ на ГЕРБ Цветан Цветанов, за чиято политическа кариера Петър Цекков предвижда два кошмарни сценария: Цветанов премиер и Цветанов президент. („Сега“/02.03.2019). Но няма съмнение, че ако ГЕРБ загуби надпреварата с БСП за ЕП, пръвният, който ще бъде замерен с камъни е Цветанов. Борисов е баща и вдъхновител на всички успехи и победи, а за Цветанов е определено да завсегда провалите. В това число той носи упреците за поведението на „присъдружните“ на ГЕРБ партии и техните водачи.

Впрочем, изборите за ЕП още отсега изпокараха вождовете на трите съставни партии на ОП, двама от които почти се само номинираха за водачи на отделни лис-

ти. При това, в различни коалиционни конфигурации. НДСБ изглежда ще се съоръчи със СДС; ПП „Атака“ се прегръща с партията на „консерватора“ Николай Барков, а ВМРО се оглежда за бъдещ коалиционен партньор, който да се съгласи Ангел Джамбазки да оглави общата листа. Като резултат в ЕП може да не влезе нито един „обединен“ патриот. Толкова по-добре за ДПС, което може да си върне позицията на трета парламентарна сила и балансатор след евентуалните предсрочни, или редовни парламентарни избори.

Докато „патриотите“ се наумуват, „либералите“ се налудуват! Тогава една явна коалиция ГЕРБ-ДПС няма да е никаква изненада. Нищо, че в миналото Борисов и Доган взаимно се обвиняваха в „поръчване“. Много вода изтече от тогава и Доган вече е собственик на ТЕЦ Варна, а не само хидролог и инициатор на проекта „Цанков камък“. Не е късно и за Делян Пеевски да оглави някоя държавна структура, като ДАНС. Защото вече сме 2019 г. и ДПС подкрепя ГЕРБ при всички гласувания, подказани от американския посланик Ерик Рубин. И, дори когато взетите под чужд натиск решения са против националните интереси на България, депутатите ще полубавят своите тридесет средбъричка. Нещо повече, те се само наградиха с по 300 лева увеличаване на заплатите, свирещи с по една минимална пенсия в края на този мандат. Ето защо на фасадата на Народното събрание, под „Съединението прави силата“, може да се сложи девизът: „Не е луд този, който изяжда две банкици, луд е този, който му ги дава!“. Или след одобреното - отново в отсъствието на БСП - присъединяването на Северна Македония към НАТО, да се допише Ботевият стих:

„Нов кърджалия, в нова полуга,

Кой продал брата, убил баща си...“

ДМИТРИЙ МЕДВЕДЕВ ДОЙДЕ И СИ ЗАМИНА

Явно Борисов среща около себе си люта съпротива на равнище съратници, на равнище апарат, на равнище висша администрация. Среща люта съпротива с цел неговите, да ги наречем, русофилски начинания, защото той не е русофоб и би искал, ако може, нещо да излезе от отношенията ни с Русия, да бъдат обезсмислени, изпразнени от съдържание, да бъдат премълчани.

И тук можем да се запитаме дали Борисов като носител на добра икономическа воля в достатъчна степен контролира своите информационни служби? Дали контролира своята политическа среда? Дали пък добрата му воля не е станала жертва на пряк саботаж от най-близка дистанция? Кого слуша правителственият пресцентър? Цветанов ли?

Борисов се оказва заложник на много сложни комбинации на непосредствената си среда. Защо не изреко-

На 4 и 5 март на официално посещение в България бе министър-председателят на Русия - Дмитрий Медведев.

ха „разговорите продължават, възможностите си остават реални, но съществуват десетки други неща, които трябва да се обсъдят и да се видят в близко бъдеще“ и т.н.? Обикновено с такива комуникета заваршват срещите на Ким Чен Ун и Тръмп, за които ние наистина знаем, че нищо не дават. Не дават, защото Тръмп иска да извива ръцете на корейския хитрец, но последният

е хитрец от трето поколение и не може да бъде притискан до стената. Семейството Кимовци никога не може да ги манипулира, те самите манипулират общественото мнение на света. Така че, дори когато се провалят американско-корейските преговори, ръководителите на двете страни пак излизат с бодри комуникета.

Ние имаме право да знаем провал ли е това посе-

щение на Медведев в България? Аз например не вярвам да е провал. Познавайки руската страна - те имат една такава особеност - когато става дума за бизнес, никога не прекратяват окончателно отношенията. При тях винаги има една мисъл в повече. Ако днес не става, ще видим утре сутринта, ако не е утре сутрин, ще бъде утре след обед.

Заклучение:

Първо, пресцентърът от небрежност или от зла умисъл не освети посещението на Медведев и делегация в неговия реален смисъл.

Второ, трябва да се приветства желанието на българския премиер за създаване на разумни, прагматични, дългосрочни икономически взаимоотношения.

Трето, българският премиер трябва да бъде запитан дали не е станал заложник на други интереси, вътре в своето непосредствено обкръжение?

В това представление има едно безспорно нещо. Съществува дълбок конфликт, който не може да излъчи държавна позиция. Сегашната българска управленска гарнитура не е в състояние да произведе държавна позиция и това е много тревожно и то не само по отношение на българо-руските бъдещи икономически взаимоотношения. Това е тревожно така, както всеки път е тревожно, когато кормилото изпуска връзка с колелата.

ИСТОРИЯТА НЕ Е МОРЕ ДО КОЛЯНО

По повод разговора на Антон Тодоров с Георги Коритаров за Руско-турската война 1877-1878 г.

Преди доста години директорът на Института за история при БАН (дн Институт за исторически изследвания) акад. Христо Христов разказа един случай: от времето до 1989 г. към Издателството на БАН имало изграден Редакционно-издателски съвет, в който се преглеждали книгите, които следвало да бъдат отпечатвани в него. В състава на съвета влизали по един представител на всеки институт при БАН. Щом пристигне някакъв труд, в зависимост от неговата проблематика – химия, физика, математика и пр., той се предоставял за мнение от съответния специалист в в областта и в зависимост от застъпеното от него становище се вземало решение дали ръкописът да бъде допуснат за отпечатване или не. Щом постъпил обаче труд на историческа тематика, почти всички членове на света проявявали интерес към него и започвали да се изказват за качествата му. Акад. Хр. Христов изтърял известно време тази необичайна практика. По едно време не издържал и с нервен тон заявил пред колегите си: „вижте какво, аз не се меса по никакъв начин при обсъждане на трудове от другите клонове на науката. Много ви моля и вие да постъпите по същия начин към ръкописите на историческа проблематика“.

След тази негова забележка, на тази практика бил сложен край!

Но и аз самият съм бил свидетел на това колко много лаици по история бързат да се произнасят по исторически трудове. Най-пресният случай стана пред очите ми тези дни, в навечерието на 3 март – националният празник на България, който не мога да отмина с мълчание. По повод на това събитие в една от нашите телевизии бе поканен да говори печално известния журналист, публицист, специалист по въпросите на документалното наследство – Антон Тодоров – води дори такова телевизионно предаване.

Не ми е известно господинът да има историческо, а още по-малко – археографско образование. Това обаче не му попречи да говори с апломб от позициите на истина от последна инстанция, да раздава безапелационни присъди и което не е никак маловажно – да не търпи възражения. Нещо повече, позволява си открито да заплашва всеки, който би се одръзостил да го критикува, незаслужено според него.

Ето, аз приемам това предизвикателство и то не анонимно, а с подписа си излязам срещу него, без да се страхувам, че ще бъда упрекнат в русофилство. В научноизследователската дейност, с каквато се занимавам близо половин столетие, политическите

Милен КУМАНОВ

проучването на лица и събития, към които не съм имал особени сипатии. За да не бъда голословен ще приведа само два примера: въпреки че не съм фен на личността

Подписване на Санстефанския договор 1878 г.

на Стефан Стамболов, на мене се падна случая да издам (заедно с друг мой колега) 20 тома отнеговия Личен му архив, съхраняван в Научния архив на Българската академия на науките. Пак на мене се падна случая да издам (заедно с друг колега) два тома интервюта с

тираните от него пасажи. И което е по-важно, с изключение на генерал Непокойчишки, другите източници са твърде второстепенни и незнателни. Ако бе си дал труд, той можеше да се обърне към други далеч по-значими източници и на първо място – позицията на самия руски император Александър 22. Отдавна вече не е тайна, че той лично след поражението на Русия в Кримската война от 1853-1856 г. се зарекъл да не вдига повече меч срещу Османската империя. И още нещо – когато след започване на войната от 1877-1878 г. стъпва на българска земя на юг от Дунава, той също остава изненадан от гледката на хубавите домове на българите в Свищов и околните му селища, което го предизвикало да запита придружаващия го военен министър Милютин: „какви хора сме дошли до освобождаване?“

Така господинът щеше да бъде още по-убедителен. Но като човек неспециалист в областта на историята, той бърза да се задоволи с каквото му попадне под ръка, стига това да подкрепя поддържаната от него теза.

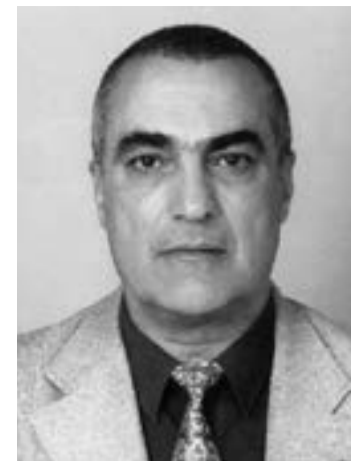
Историчите, занимаващи се с Руско-турската война от 1877-1878 г., знаят много добре, че извориците за тази война са неизброимо много. Достатъчно е да се припомни, че само руските официални източници възлизат на 97 тома и че в тях има какво ли не за войната на Балканския боен театър.

Така, че с изнесените факти господинът не ни поднася нищо ново и изненадващо, а изпада в неу-

Исках да покажа на А.Тодоров, че с дейността, с която се е заел от броеви месеци (визирам документалистиката), аз имам не малка практика. При това, в тази област работя не като лаик, а като лице, завършил архивистика и библиография в Софийския университет.

В разговора си с водещия, също отявлен русофоб, Антон Тодоров застъпи няколко тези, най-съществената от които бе, че Руско-турската война от 1877-1878 г. едва ли не била излишна, тъй като българите в пределите на Османската империя си живеели много добре в икономическо отношение, за което русите, дошли да ги освобождават, могли само да им завиждат. И за да бъде убедителен, като документалист, той размаха няколко книжлета и ръкописи, от които прочете отделни откъси, с които искаше да покаже, че тази негова теза е неоспорима.

Веднага бързам да добавя: не отричам изнесеното от тези книжки, Господинът обаче не счете за нужно обясни по какъв повод са били писани ци-

д-р Огнян ГЪРКОВ,
л.д.р. посланик

Европа може да възстанови своя блясък, ако се завърне в лоното на социалните държави-отечества. Но броеви седмици преди майските избори за ЕП (Европейския парламент) казионната и партийна пропаганда само подгръват в най-банална форма избирателя, за по-активно участие. Политическата камарила схваща, че темата Евроизбори е скучно-неконкретна за българския избирател, въпреки че на фона на геополитическите фактори за България – засега 3-те глобално-регионални империи – европейската визия на българина ги надвишава. Интелигентният избирател се досеща защо политическите партии „се подмоткват“ да формират консенсуален български европейски дневен ред, оправдавайки се с принадлежност към различни политически семейства в ЕП. И не бързат с оповестяване на списъците с кандидати. От друга страна (дано греша!), себичните мераци и противоборства по евродепутатско себеуреждане и лично благоденствие по шаблон „доброволно васално послушание към Берлин, Париж, Брюксел и пр.“ се прояви-

ЗА КОГО ДА ГЛАСУВАМ НА ПРЕДСТОЯЩИТЕ ИЗБОРИ ЗА ЕВРОПАРЛАМЕНТА?

ха по-открито сред патриотичните формации, €-\$-вия предимно извънпарламентарен сектор и в дилемата „Станишев или друг водач на листата на БСП“. От съвременното ОФ (=ГЕРБ) и ДПС – нито гък конкретика!

Евроскептиците считат, че европейските избори не ще решат нищо, защото ЕП няма законодателни функции и от него отново не зависи НИЩО. По-край-

ните от тях не виждат Европа обединена, €-\$-вия – от олигархичната организация ЕС“. Те са убедени, че Обединеното Кралство излиза от ЕС, защото не желае федерализирана Европа, към която се стремят и нитласкат целенасочено Меркел и Макрон.

Досегашният опит показва, че мнозинството нови членки на ЕС (вишеградци, „балканци без средиземно-

морици“, Естония + Португалия и донакъде Великобритания) са скептици на евроизборите с ниски си участие в тях. Ниската електорална активност за евроизборите у нас поставя под въпрос представителността им и я превръща в театрално-формална. Защо? По справка от адв. В.Шейтанов, в момента в ЕП от България са избрани 1 бивш премиер, двама бивши министри (външен и по окол-

ната среда и водите), 1 главен преговарящ по присъединяването ни към ЕС и бивш посланик. За останалите Европарламентът служи за прощъпулник в европейската и международна политика. Съмнителна е ползата, която биха могли да допринесат. Биографиите на тези народни избраници в Интернет показват богато разнообразие на образователен ценз: от инженер по електроцентрали и мрежи, химик-кибернетик, начинаещ юрист, до магистър по публична и териториална администрация и под. Мнозина сред тях започнаха евродепутатския си път без международен опит, без нито едно участие в международни преговори или конференции даже.

Е, поне две от евродепутатските успяха да се задомиат за чужденци, мечта на не една българска мома, столицна или от „дълбокия прованс“. Та дори едната стана и еврокомисарка! С небългарско фамилно име, но по „квотата на евроинтегрираните“?!

С акцент върху външнополитически очаквания

няма да се доверя на кандидати на политическите субекти, които по шракване с пръсти от „заграничните началници“ прибръзано подписаха Договора за приятелство, добросъседство и сътрудничество с коминтерновско-сръбско, а на финала и -отвъдокеанския проект на държавата със столица Скопие. Загърбвайки отечествени генетични въздействия, исторически усилия, огорчения, грешки, включително хиляди човешки жертви!

На стр. 6

Берлинският конгрес 1878 г.

пристрастия, не само че нямат особено значение за мен, но точно обратно – пречат на обективното изцлагане на изследване историческия процес. Като всеки човек и аз имам своите политически пристрастия. По ирония на съдбата съдено ми бе да се занимавам с

Иван Дочев – шеф на Българските национални легиони в България до 9 септември 1944 г.

Моля за извинение читателите на „Нова Зора“ за това неволно отклонение, но го направих съзнателно.

А историята е само един от компонентите на различията с антибългарски подклажданата БЮРМ. Без отговори на въпроси от сорта на докога и защо все още в Повардарие и в конституцията й липсват понятията българи и български език. Като отбелязвам, че съм много далеч от очаквания за етнолози, „един народ в две съседни държави“.

Не бих избрал и гробочник на европейската идея и на принципа суверенност, който на бърза ръка угодилачески „суайдо-венециелизира“ небългарски проблеми.

Не бих се доверил и на наши избраници, толерантни или колабориращи с Истанбулски конвенции + небрежно пробутваната в училищата джендър-идеология. Също така с пактове по миграции и бегълци, и нелегални нашественици в европейска България, неправомерно наричани бежанци; с Дъблински регламенти и подобна книжнина, сътворена от политбюрократи и чиновници в Страсбург, Брюксел, Вашингтон или Ню Йорк, в Берлин, Париж, ако ще и да е в Москва.

Бъдещите ни евродепутати (=ЧЕП-ове, т.е. членове на Европейския парламент) би следвало да са наясно, че Европейският съюз е в криза не без влиянието и на външни геополитически фактори, три от които са авторитетни държави-постоянни членки на Съвета за сигурност на ООН. Четвъртата постоянна членка на СС е в процес на Брекзит, а петата, със столица Париж, заедно с Германия се опитват – във вътрешен план – да федерализират европейския проект. Или по подражателско подобие на САЩ, но обезателно в духа на стари, неизживяни колонизаторски реминисценции и рефлексии.

Примери ?

Различните стандарти и качество на храните в „Стара“ и в „Нова Европа“ на фона на системното старо-европейско мърморене за уеднаквяване на данъчните ставки в ЕС, „пакета Макрон“ за шофьорите, аналогичната по последствия за българското корабоплаване и превозвачи по река Дунав нова директива на ЕС по пакета „мобилности“. Новите регламенти водят до допълнителни разходи и фалити и „буни“ български транспортни фирми вече обмислят опции да се регистрират под чужд флаг, за да избегнат евроизискванията. Докато родни-

те компютърни писарушки в Брюксел две години не съумяха да използват инструментите на ЕС за блокиране на политиката на двойни стандарти на Стара Европа. А Макрон иска да плащаме западно-европейски заплати на шофьорите ни в Западна Европа, а техните инвеститори унас плащат с пъти по-ниски трудови възнаграждения на българите.

Не бих желал да гласувам и за ЧЕП-ове с личен и партиен „иринос“ за фалита на икономиката и обезличаването на селскостопанското ни производство, за еми-

жавни чиновници, на кандидат-чиновници в администрацията на ЕС и безконкурентни ползватели на евросубсидии.

Напротив, от бъдещите избраници от България бих очаквал инициативи или подкрепа на европарламентарни проекти, които биха способствали за икономически и социален възход, а не папагалстващи реакции в полза на евромонополистите. От някъде трябва да се започне с неутрализирането на резултатите от навистинния период на европейска неопитност за во-

преки че Стара Европа е успяла да ги сведе до 1 578 100 души, а в Нова Европа, или ЦИЕ без Украйна, Беларус и Молдова, по словашки данни живеят 5 471 000 роми.

Да напомням ли, че сред първите 10 европейски държави по броя на циганите 8 са от ЮИЦЕ ? Мнозинството живеят в Румъния, България, Словакия, Унгария + Испания.

А защо проекто-концепцията на ВМРО за интеграция на българските цигани да не стане обект на дискусии със заинтересованите партньори в Европарламента? С тях бихме могли

най-вероятно е нямал решаваща политическата тежест да се наложи пред тогавашното висше партийно ръководство на БКП поради произхода си. Син на заможен занаятчия и на родена в Братислава чехкиня от още по-заможна семейство, израстнала във Виена. Завършил елитното Немско училище и право, владеещ чужди езици Иван Башев е от чужд свят за висшата номенклатура, която тогава си въобразява да асимилира циганите даже чрез смесени бракове + задължителна трудова заетост.

ЗА КОГО ДА ГЛАСУВАМ НА ПРЕДСТОЯЩИТЕ ИЗБОРИ ЗА ЕВРОПАРЛАМЕНТА?

Впоследствие индийските власти потретиха офертата

за прием на етнически имигранти.

Вероятно част от „евроциганите“ няма да склонят, но отдавна бе време МВНР да проучи истинските мотиви на индийското правителство. Поне преди няколко години в Братислава цареше убеждението, че поотделно нашите държави от ЮИЦЕ трудно ще се справят с приобщаването на този етнос. Стара Европа контролира проблема, така че от европейски подход сме заинтересовани инициатори страните-членки на ЕП от Югоизточна и Централна Европа. Поне двустранни и многостранни сондажи няма да навредят, и с Индия, и в рамките на ЕП. А за Индия предполагам не е трудно да се подготви пропагандна кампания сред ромите, особено по линия на културата, на музикалното и филмовото творчество на хиперзвезди като Радж Капур.

Полагането на усилия в рамките на ЕП за начало на частична алтернативна опция „Индия“, в смисъла на „международно-правния феномен на САЩ Гуантанамо“, заслужава внимание на фона на досега неосъществените кабинетни проекти за масова интеграция на циганите, изискващи десетилетия търпелива и последователна политика. Поколение след поколение. 4 март 2019 г.

грацията на Запад по социално-икономически причини като евтина работна сила на поне 15% от работоспособното население. Преподчиняването ни на

евроглобалистичния неоимпериализъм

на развитите евродемокрации в никакъв случай не се компенсират от средствата на еврофондовете. Те са много ниска, недостатъчна и частична компенсация дори само за българските вноски в бюджета на ЕС и разорената ни икономика.

Подобни кандидат-ЧЕП-ове се облягат на гласовете на близки и роднини, на партийни активисти-дър-

дене на преговорите с ЕК. Например, от нови български евродепутати, които имат доблестта ребром да поставят въпроса, че не желаем да плащаме колониалните грехове на стара Европа. Така както поставят вишеградци, поне тематично.

Очевидно е, че прословутото ромско включване в Югоизточна и Централна Европа (ЮИЦЕ) не се е състояло дори за цели 7-9 века (вж. ognian.garkov.blog.bg / 26. 01.2019 г./08.08.2017 г./30.12.2016 г.). Историята показва, че голямото количество маргинализирани цигани в ЮИЦЕ са също резултат на „староевропейския пуризм към ред“, въ-

ЕДИНЕНИЕТО Е ВРАТАТА КЪМ БЪДЕЩЕТО

ДО ГЛАВНИЯ РЕДАКТОР НА В-К „НОВА ЗОРА“

Във връзка с откритото писмо на Инициативния комитет на Национално движение „Помислене за възход на България“ и програмата на движението, публикувани във в-к „Нова Зора“, бр. 37 от 9 октомври 2018 г., искам да споделя някои свои виждания по проблема Единение. Мисля, че Единението е като врата, заключена с няколко ключалки и за всяка една е необходим точния ключ. Нека наречем

Откриването на пътя

ПЪРВИ ключ

Инициативният комитет правилно оценява, че разединението е непрекъснатите дребнави боричкания между партии, държавни институции и различни социални групи е пагубно, не само за просперитета на народа, но и за бъдещето на българската държава. Тревожни призови за единение се изказват и от отделни трезво мислещи политици, учени, дейци на културата и хора от бизнеса. В тази връзка проблемът е откриването на пътя към така жадваното единение.

Представяните до сега виждания, как да се постигне, макар и частично обединение, са повърхностни, разнопосочни и като цяло утопични.

Обединителни призови като: Оставете вашите виждания и елате при нас, са неработещи и водят до още по-голямо задълбочаване на разединението и конфронтацията. Няма как да се обединим, когато няма разбиране за компромиси и отстъпки. Неработеща, непродуктивна е и инициативата за единение на групата учени от БАН. Основната им идея, че е възможно единение само въз основа на цели и приоритети за бъдещо развитие и просперитета на България, без да има помирение във връзка с близкото политическо минало са утопични. Не е възможно единение, без помирение и взаимно опрощаване на „греховете“. Също така и вижданията за бъдещето, към което трябва да се стремим, са мъгливи и като цяло погрешни. Това което е сега, трябва да се промени коренно, изцяло. Не се предлагат „здравословни“ виждания за държавата, икономиката, образованието, здравеопазването, културата, сигурност, а се „гледат“ идеи и „научни“ постановки, доказали своята погрешност.

ВТОРИ ключ бих нарекъл

Единението на водачите

да се мисли за обединение на цялата нация, на осъзнато и активно единение на народа като цяло, е илюзорно. Огромното мнозинство от хората няма да разберат и мотивите и същността на съдържанието на тези идеи. Това не е и необходимо. Същото се отнася и за политическите и управленски програми на партиите. Хората оценяват не това, което се говори и пише какво ще се прави, а по резултатите от политическата и всяка друга дейност в държавата. Реалистично е да има стремеж и да се работи за единение, дори само

да бъдат хора, притежаващи добри мисловни способности и развито съзнание, съчетани с мъдрост, морал и чувство за реализъм. Алчността, себелюбието, гордостта и егоизма, са противоположни в тази насока. За ръководителя на хора, са необходими още и организационни способности и обща култура.

Не може да се говори за единство на властта в държавата и едновременно с това да се утвърждава някаква „хвърчаща“ независимост на трите основни власти! А също и че тези власти – законодателна, изпълнителна и съдебна щели взаимно да се контролират. Как ще се контролират след като са независими една от друга? Че това е една утопия, е видно от практическото прила-

ва да се носи лична административна отговорност, а при нанасяне на големи вреди – наказателна отговорност. За 30 години България бе съсирана – разорена, разграбена, обезлюдена. Също така и българите с голяма безочие и наглост са лъгани и унижавани – но за това виновни няма! Защо?

ПЕТИ ключ, това е

Личният пример

Пречка за единението е и моралното гниене на много от представителите на трите власти, от върховете им, до най-низшите нива.

Ежедневие са изявите на слутигнаж, малодушие и продажничество от страна на висши държавни служители. Откритото и безскрупулно обслужване на чужди интереси е не само

на, интелектуална, културна, демографска и морална разруха, в която е загнала България. Да се върви към възход без знание, ще бъде пътуване, изпълнено с горчивина и неуспехи. Необходимото знание трябва да го даде науката, а тя за жалост, се занимава със себе си, със своите дребнички спрямо бъдещето на държавата интереси и проблеми. Българската наука все още не е осъзнала своето място, не е осмислила своя дълг и не функционира целенасочено, организирано и ефективно.

До единение не е възможно да се стигне, ако не е на лице знание, мъдрост, морал и воля за постигането му. Единението не е възможно и когато се върви с рогата напред. За да се постигне успех при усилията за единение е необходимо и взаимно опрощаване на греховете от миналото и отправяне на поглед напред към бъдещето. Раните трябва да се лекуват

с въздържаност и горбота.

Тогав не скърца вратата, която води към единение.

Зашото злото не се отстранява със зло, а с добро, ни съветва Мъдростта! Предпоставки за Единение са взаимното уважение, добронамереността, сътрудничеството и взаимопомощта. До единение трудно ще се стигне, ако не се върви към хармонизиране и уравновесяване във всички сфери на обществения живот. Ако не е на лице видима, осезаема справедливост в обществото и особено при икономическите отношения, единението на народа е проблематично. Справедливостта е сестра на равновесието и хармонията, а това с това и на Единението!

За всеки проблем, голям или малък и от каквото и да е естество – има само едно най-вярно решение. И ако водачите на народа са разумно мислещи, ще намерят това решение и ще се споразумеят за съвместни действия. А ако не са мъдри, както е сега, ще воюват ежедневно помежду си. Народът ще бъде единен, когато се постигне единение между неговите водачи!

Единението е врата към бъдещето, заключена с тези 6 ключалки, които водачите на народа са призвани да намерят!

От тях зависи и бъдещето на народа и бъдещето на държавата!

полк. о.з. Цано Цанов

по отделни проблеми, между водачите на народа. Това са ръководствата на политическите партии, основните държавни институции и на научните и културните организации.

ТРЕТИ ключ – особено важен е

Единство на властта

За да се върви успешно към единение, е необходимо да се работи целенасочено срещу причините, поражащи и задълбочаващи разединението. Възможността за единение зависи на първо място от качествата на водачите на народа, от техните разбирания, стремежи и действия. Качествата на хората, каквито се явяват мисловните способности, нивото на знание, притежаването на мъдрост и морал, са решаващи за характера на действително изяви на човека. Състоянието на тези качества е обективно дадено за всеки индивид и много трудно се подава на външни въздействия. Затова водачите на народа трябва

гане на тези схващания. Взаимният контрол между трите власти се е изродил в непримирими сблъсъци между тях. Освен това, липсата на контрол върху тези власти води до разединение, вражда и сблъсъци вътре във всяка от тези три власти. За единството на властта в държавата е необходим реален обединяващ фактор, а не празно говорене. Очевидно е, че тази форма на държавно устройство не е много сполучлива. Всичко това може да се поправи и да се изгради единна и силна държава. Но за да стане това са необходими желание, воля и „стъпяване“ на истинно знание.

ЧЕТВЪРТИ ключ

Оптебритост и честност

За притежаването на каквато и да е власт в държавата, трябва да се носи отговорност за използването на властта или за бездействието с нея. Така наречената политическа отговорност е мъглява работа. За изпълнение на управленските функции в държавата на всички нива, трябва

ОТГОВОРИ КАТО КАРТЕЧЕН ОТКОС!

Блестящо участие на Корнелия Нинова по НТВ

Съюзът ДПС-ГЕРБ съществува отдавна. Дават се пари на обичини на ДПС. Сговорът по ИК си го признаха. Цветанов каза, че са се съгласили да падне преференцията, след като посетил стаята на ДПС.

Искаме да се върне върховенството на закона. Ние искаме да се види задкулисието. Смятате ли, че „Булгартабак“ е лесна тема?

В доклада за националната сигурност пише, че състоянието на здравеопазването е проблем за тази сигурност. Защо не опростим дълга на болниците?

Не съм ходила да си взема заплатата. Живеем със спестявания. Докато бяхме в парламента вземахме по 4-5 000 лв. Смятате ли, че мога да ги изхарча?

Променете правилника, спрете парите, но заедно с това да се разгледа законопроекта да се намалат депутатските заплати и да се замрази увеличението на всеки три месеца. На който не му расте заплатата на всеки три месеца. Това е несправедливо.

На прага сме на евроизборите. Макрон попита: Хайде да говорим за минимална европейска заплата. Тук тя се движи между 500-600 лв. На Вишеградската четворка излязохме с искане за минимална пенсия. Няма да ги настигнем бързо. Къде е този разговор у нас? При тези заплати няма как да не сме на втора скорост.

Сега управляващите отчитат икономически ръст. Но това не се чувства от работещите. Тук не се говори за това.

Депутатите ще си натამъняват ИК, за да си гарантират победа на изборите. Защо една партия ще взема решение сама в изборителните секции? Защо отменят право на жалба във ВАС?

Второто нещо е това за вероизповеданията. Третото - приеха поправка, за да облекчат концесията на летище София. Сега се прави така, че да се даде този обект. Тук мислят как да раздават държавните обекти и да си затвърдят победа на избори.

Възможно е мъртвите души да се отчетат като гласуващи.

През последните години фалшификация е имало на всички избори. Виждате колко жалби е имало. Вече нямам право на касационна жалба във ВАС. В закона пише машинно гласуване. Но те не го отменят, а го отлагат. Докато не се изпълнят нашите искания, ние няма да се върнем в парламента.

На мен сега ми се говори за касовите апарати. Целият бизнес е размазан. НАП се срива. Сринат е търговският регистър. Срината е системата за винетките. Искаме да се спре натиска върху бизнеса.

В едно село Марково баби се събрали да играят народни танци. Кметът от ГЕРБ им викнал двама проверяващи от НАП. И когато бабите се събрали да платят по левче на хореографа, тези от НАП си извадили картите и поискали касова бележка.

Бих поставила оценка на прокуратурата, ако има осъдени. Нагледали сме се на акции. Има резултат, ако има осъдени. Харесвам Къовеша и бих я подкрепила с каквото мога. Аз ще представя политическо решение нашите хора да я подкрепят.

Искахме от прокурора Иван Гешев да даде списъка с политичките, които са взимали пари от КТБ. И нищо. Накрая Елена Йончева излезе виновна.

Не е решено още кой ще бъде водач на листата на БСП за евроизборите, заяви Корнелия Нинова.

Няма да се върнем в парламента, докато не се изпълнят нашите искания.

Остава неизвестно след всичко казано, кой би могъл да застане срещу нея, след такъв гъст картечен откос!?

ЗОРНА

НЕ ОБЪРКВАЙТЕ ДЕЦАТА!

Американска педиатрична асоциация обявява категоричното си становище, че има само два пола.

Мила РАДЕВА

И че всеки човек се ражда с ясно дефиниран пол! – мъж или жена.

Американският педиатрична асоциация настоява преподавателите и законодателите да отхвърлят всички политики, които създават измамното впечатление в децата, че съществуват повече от два биологични пола. Тя е категорична,

правим разлика между сексуална ориентация и пол, призовават педиатрите. Никой не се ражда с определена сексуална ориентация, но се ражда с ясно дефиниран пол, уточняват от Асоциацията. Той се определя не от външните полови белези, а от наличието на определен тип хромозоми, допълват американските учени. Ако някой мисли, че е роден с различен от хромозомния му пол мъж в женско тяло или жена в мъжко – то това се дължи на психологическо разстройство. „Лъже ги умът, не тялото“, категорични са учените. Това не важи за хермафродитите, които са родени със сгрешени хромозомни двойки. При тях става дума за изключения, уточняват те. Педиатрите подчертават също, че пубертетът не е болест. И че модното и напоследък предписване и приемане на лекарства за хормонален блокаж по време на тийнейджърските години е изключително опасно. Твърди се, че ако минат през

нормален и нетретирани с лекарства пубертет, 88% от сексуално обърканите деца в крайна сметка приемат своя естествен пол. Възрастните, които приемат хормони за промяна на пола, са двойно по-застрашени от самоубийство и тежка депресия, в сравнение с тези, които преодоляват психологическия си проблем, предупреждават от Асоциацията. Американската педиатрична асоциация настоява да се криминализира като насилие над деца насърчаването на приема на хормони, променящи пола.

страшени от самоубийство и тежка депресия, в сравнение с тези, които преодоляват психологическия си проблем, предупреждават от Асоциацията. Американската педиатрична асоциация настоява да се криминализира като насилие над деца насърчаването на приема на хормони, променящи пола.

Нека не смесваме науката с либералното говорене и да

През пролетта на 1983 г. се появи една книга, която раздвижи позастоялите води на тогавашния литературен живот, където всяко творение на литературно-партийните началници беше "пореден творчески успех" (ако си послушим със заглавието на рецензия за един от тях). Естествено, тя идваше от далечното минало с близо 100-годишно закъснение. Носеше странното заглавие "Видрица", а неин автор беше арабаджиевият поп Минчо Кънчев. Сред многото й достойнства най-напред ни поразява в нея усещането за свобода. Един човек от мрачните времена на турското робство ни показваше какво значи да бъдеш свободен и че свободата е не толкова белег на дадено историческо време, колкото на вътрешно самоусещане и самочувствие на личността. "Видрица" ни донесе посланието, от което имаме най-голяма нужда в момента.

Демонстрирайки завидно за времето си жанрово самоусещане, поп Минчо Кънчев схваща много широко и свободно понятието жанр във време на икономическа скованост на литературата. Очевидно по своя замисъл прозата му трябва да излиза извън границите на традиционните конвенции: "Видрицата е едно малко куче с железни халки и с клуп отгоре, която може да събере пет-шест очи вода. Тая видрица носят закачена на ръката си циганките, които ходят от къща в къща, та просят. В нея събират всякакъв материал за адене: айран, шишук, сирене, варени тикви, артисала гозбица и прочее, и прочее, каквото си изпроси, та я подарят. И затова моето описание нарекох "видрица", защото има описано за българци, даскали, ученици, попове, училища, черкви, воеводи, хайдутки, дангули, арнаути, разбойници, турци кръвопийци, цигани и прочее."

Тук самото изброяване има самостоятелна смислова роля. В по-ново време за това явление, определяно от критиката като "разчупване на жанровите граници", "смесване на жанровете", "есеистичен роман", "беспожестна проза", "документален роман" и т.н., се заговори у нас едва през втората половина на 60-те и началото на 70-те години на 20 век.

Авторът предлажа едно виждане на света, което включва цялото богатство от случки, събития, човешки характери, битови взаимоотношения, настроения, психически нагласи по онова време; виждане, обогатяващо нашите знания и емоционалното ни отношение към епохата. С други думи, той се явява родоначалник на амбициозна и новаторска естетика, която за съжаление не е могла да допринесе за възраждането на прозата ни, тъй като ръкописът му е останал неиздаден и неизвестен.

ВЕДРОТО, ОТ КОЕТО ШЕ ПИЕМ ВЕЧНО

Да си спомним отново за "Видрица"

Здравко НЕДКОВ

чалник на амбициозна и новаторска естетика, която за съжаление не е могла да допринесе за възраждането на прозата ни, тъй като ръкописът му е останал неиздаден и неизвестен.

Поп Минчовият летопис се отличава с необикновено лексикално богатство, включва думи от най-различни области на живота, социални групи и географски територии - от старозагорско село Арабаджиево до турската граница с Ирак. Демонстриран е откровен начин на назоваване на предмети и явления - от "долнищата" до най-възвишените пориви на душата и на революционно съзнание. Изразителният "плекейски" език приляга свободно към всички подеми, изненади и страхието на тогавашния свят. Богатият речник дава възможност да бъде нарисувана с размах широка панорама на народния живот и народните борби и страдания.

Много са незабравимите сцени, ситуации и образи във "Видрица". Да споменем някои от тях. Такава е картината на революционния подем през Възраждането, който Вазов нарече "пиянството на един народ", а поп Минчо Кънчев с присъщото му желание да конкретизира нещата като свидетел и участник гулял той става и пийнал, в попските си дрехи, с гола сабя в ръка поведя хората. За цял живот остава в паметта ни описанието на случайната среща в гората с пиян турчин, който иска от попа или пише ракия, или главата му, и поп Минчо е принуден, подмивайки го с хитрост, да го убие. Литературният портрет, преодолявайки абстрактността на словото, винаги се е стремил, за разлика от живописния портрет, да се доближи до физическия образ, особено кога-

то има за обект действително лице и още повече - историческа личност.

Усилията на безплътните думи са насочени към това - да предадат осезаемостта на плътта. В портретната характеристика на Атанас Узунов като следствен по хасковското покушение усещаме отвоюваната неповторимост на човешкото съществуване: "...опърпан, одран, бос, гологлав, рохнат в главата като бухал, бит, бит, недобит... Дреме като разнарсеница или като ерменлия. И какво яйце ще снесе?" И малко по-нататък: "Сливков, Станча, Бойча и хасковлиите знам, че са затворени, но никого не съм видял освен Буюкчу Кара Мустафа Узунов, който още е с кървавата риза, като мушам на гърба му, панталоните му от бой скъсани на гъза, бос, рохнат в главата като страшило; изсърнал, та пожелтал като пачи крака." Незабравими са страниците, посветени на боледуването и смъртта на поп Еню, които имат вътрешна тоба обемност на самостоятелна

да не става." Тези думи могат да се сравнят само с други две крилати изречения в българската история: "Ако спечеля, печеля за цял народ, ако изгубя - губя само мене си" и "Мила ми Венето, ако умра, то знай, че после отечеството си съм обичал най-много тебе..."

Първият том на "Видрица" беше посрещнат възторжено от читателите и критиката. Двадесетхилядният му тираж изчезна от книжарниците за брени дни, което наложи да бъде президаден още на следващата година в същия тираж, изчерпан отново за кратко време. Писателите и критиците от различни поколения и с различна естетическа ориентация публикуваха отзивни с красноречиви заглавия: "Величественият звън на "Видрица", "Българска одисея" и т.н.

За разлика от първата, втората книга на Поп Минчовата епопея беше посрещната почти с пълно мълчание. Решаващи се оказаха няколко причини. Тя излезе с голямо закъснение от 13 годи-

Поп Минчо Кънчев

маха възможност да купуват книги, а и психологически не им беше до книги.

Все пак в първите седмици и месеци след излизането й можеше да се чуе в разговори между литератори, че не била така интересна, че в нея личала известна умора и обезличаване на рутинираното авторско перо.

Нищо подобно! Тя дори е по-единна и с по-хармонично разгърнат разказ, който не е така накъсан от хронологията на най-различни събития и случки; фокусирана е определено около ролята на публициста - моралист и общественик. Личи и по-голяма професионална сигурност, идваща от натрупания през десетилетията писателски опит. Линията на авторското развитие е възходяща. Истината е, че вторият том на "Видрица" е много различен от първия по своята идейност, емоционалност и като последица от това - по своята стилистика.

Тук поп Минчо Кънчев е показан положително на доскорошния участник в национално-свободителните борби вече в условията на свободното отечество. Виждаме, че за него няма място в новата действителност, той няма какво да прави и е излишен, макар че поп Минчо поради своята жизненост и инициативност върши и сега много полезни неща. Той продължава да се вълнува страстно от проблемите на хората, особено на изпадналите в беда, и не би могло да бъде иначе за един борбеник за свободата. Енергичен и деятелен по природа, не остава със скръстени ръце, а

"диарбекirsка повест". А какво да кажем за описанието на тържественото посрещане на амнистирания поп Минчо в родното му Арабаджиево, когато не може да види и познае децата си в навалищата и ги извиква по име: "Где е Теню? Нека доде при мене да го вида и целуна." Теню доде, та ми целуна ръка и аз го целунах. "Где е Пенка?" - и тя доде. "Где е Кънчо?" Мълчание. "Кънчо убиха черкезите в Стара Загора." Нека бъде курбан, Бог да го прости, царство така се печели и без жертва и кръв свобо-

ни поради настъпилите обществено-политически промени след 10 ноември 1989 г. Получи се разкъсване на едно живо тяло и тя беше възприета от мнозина едва ли не като мъртво копие на първата. Друга беше и обществено-политическата ситуация. "Най-варварското робство" на някогашните "турци кръвопийци", както пише авторът й, политическата конюнктура превърна в благородно "етнокултурно присъствие". Освен това читателите, борещи се с бедността и глада, вече ня-

ПОЕТ НА ВОЙНСКАТА ЧЕСТ И ДОБЛЕСТ

През 1957 г. в Държавно военно издателство излиза първата стихосбирка на Евстати Бурнаски "Песни по пътя". Тогава той е на 35 години. Последната му поетична книга, която получи наградата на Управителния съвет на Съюза на българските писатели, "Майка майчица", излезе през 2014 г. Тогава той беше на 92 години.

В последния ден на юли 2015 г. големият поет си отиде от Белия свят. В този тежък ден решихме да поднесем в ново издание прозаичната му книга "Личности и коне".

Поезията на Евстати Бурнаски е вградена във вътрешния духовен мир не само на нашето, но и на няколко следващи поколения. Вярваме, че тя ще остане в националната, в патриотичната съкровищница на България.

Защото е поетична история на живота на мъжете под пагон, и не само на тях.

Още първата му книга "Песни по пътя" внася своя аромат и оригинална музика на стиха. Последваха стихосбирките "Бреговете са стръмни" (1960), "Лирика" (1963), "Данковият възвод" (1964), "Обич" (1965), "Събудени очи" (1965), "Шеста алея" (1967), "Легенда за България" (1969), "Вик на тишината" (1970), "Стенопис от куршуми" (1970), "Любовта на лейтенанта" (1971), "Кипарисова саянка" (1975), "Между два сезона" (1977), "Стълба от лъчи" (1977), "В часа на проливния дъжд" (1979), "Подземният вятър" (роман в стихове, 1980, 2013), "Елегична есен" (1982), "Вечерница-Деница" (1985), "Внезапни признания" (1988), "Гореца слана" (1989), "Окована нежност" (1995), "Вечерни теменуги" (1997), "До следващия ден" (2000), "Рецитал пред ангели" (2004), "Билет за надежда" (2006), "Свирепно пълнолуние" (2007), "Шепот на трева" (2012), "Горецини" (2014).

Ние обичаме не само лириката, но и епичните произведения на този поет. Те докосват сърцето на читателя, изострят сетивата, тревожат ума, отварят очите, за да видим живота такъв какъвто е.

Бурнаски винаги е бил като барометър, обличал е в поезия вълненията и настроенията на

хората. Защо това е така? Защото като изграден български офицер, интелектуалец и честен човек той гледаше критично несъвършенствата в общественото устройство в живота и в армията.

Благодарение на дългогодишната ни съвместна военна служба и дружба ние можем да свидетелстваме, че поетът не беше безразличен към нищо от онова, което ни заобика-

ля. Никога не остана неутрален към миязмите на действителността, непримирим бе към разложителните процеси в обществото и разпада на държавността днес. Измъчваха го покушението върху достойн-

ството на човека, унижаван всекидневно и смазан от бедност, беззаконие и безправие.

Потвърждение на това беше поетичният му роман "Подземният вятър" и много други негови граждански стихотворения. През осемдесетте години на миналия век романът в стихове предизвика раздвижване в спокой-

ните води на самодоволството в офицерските среди. Към това епично произведение се насочиха стрелите на пазителите на статуквото. То попадна под обстрела на отделни млади критици, изпълняващи стражеви задачи.

Дори и сега се питаме кой единоначалник – и то командир на полк – ще понесе факта, че любимата му дъщеря му нахна тежък морален удар? Тя се влюбва точно в офицер, когото той не харесва, не приема поведението му и неговото отношение му към службата. В житейския сблъсък подполковник Донев е покосен. Сърцето му не издържа. А нима сърцето на Росица – дъщерята, би понесло удара, ако баща ѝ беше я разделил с нейния любим? Всичко това е драматичният възел в поемата "Любовта на лейтенанта".

След девет години Бурнаски направи още по-широк опит в епоса с романа в стихове "Подземният вятър". Сега център бе образът на младия офицер Драгичев. Той по своему е съвременен Дон Жуан. Като магнит привлича женските погледи и желания, но съдбата му е сложна.

Чрез този роман Бурнаски дообогати с нови багри и сложни психологически обрисовки образа на мъжете, посветили се на воинския дълг. Неслучайно драматични състави към домовете на Народната армия направиха сценични постановки по "Любовта на лейтенанта" и "Подземният вятър".

На стр. 11

ЖИВЕЙ, ПРИЯТЕЛЮ, ЖИВЕЙ!

На Матей Шопкин

Евстати Бурнаски

*Живей, когато имаш всичко,
или от всичко си лишен
и късаиш думите на срички,
за да не паднеш в техен плен.*

*Живей, когато ти се плаче
или от плач си отвратен
от бели вълци и гризачи,
които ровят в твоя ден.*

*Живей с умората на всеки,
сънувай неговия сън,
и ако всичко си отрекъл
-повикай Слънцето отвън.*

*Живей, когато те разлюбят
светкавици и ветрове
и нежността започне грубо
с метални устни да зове.*

*Живей, дори да си измамен
от собствената си съдба
и вместо да усетиш рамо
- усещаш нечий нож в гърба.*

*Живей за всичко!
А когато
в живота всичко изгори,
вдигни се пак и без остатък
останките му събери.*

*Живей и всяка адска жега
с капчукова вода полей!
Дори да ти ковът ковчега
- живей, приятелю, живей!*

Книгата на Николай Стариков е с цена 14 лв. и може да се закупи от офиса на ул. "Пиротска" 3 в София, както и да се поръча с обикновен пощенски запис на стойност 16 лв. (14 лв. + 2 лв. за пощенската пратка), на адрес София 1377, за Минчо Мънчев Минчев - до поискване

